

ЗАКОН ЗА ПРЕДОТВРАТЯВАНЕ НА КОРУПЦИЯТА СРЕД ЛИЦАТА, ЗАЕМАЩИ ВИСШИ ПУБЛИЧНИ ДЛЪЖНОСТИ

ГЛАВА ПЪРВА ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Чл. 1. (1) Този закон урежда принципите и механизмите за предотвратяване на корупционното поведение на лицата, заемащи висши публични длъжности, условията и реда за деклариране, проверка, анализ и оценка на имущественото състояние, условията и реда за установяване на конфликт на интереси, както и статута и функционирането на Националното бюро за предотвратяване на корупцията.

(2) Корупционно поведение по смисъла на този закон е налице, когато в резултат на заеманата висша публична длъжност лицето получава облаги от материален или нематериален характер, водещи до незаконно увеличаване на неговото или на свързани с него лица имуществено състояние, както и когато изпълнява възложените му правомощия или задължения по служба при условията на конфликт на интереси.

Чл. 2. Основната цел на закона е създаването на ефективна система за предотвратяване на корупцията, която гарантира, че лицата, заемащи висши публични длъжности, изпълняват правомощията или задълженията си честно и почтено при спазване на Конституцията и законите на страната и в интерес на гражданите и обществото.

Чл. 3. (1) Предотвратяването на корупционно поведение се осъществява чрез:

1. деклариране на имуществото и интересите на лицата, заемащи висши публични длъжности и свързани с тях лица;
2. деклариране на несъвместимост;
3. осигуряване на публичен достъп до декларациите;
4. проверка на декларациите;
5. проверка, анализ и оценка на имущественото състояние;
6. установяване на конфликт на интереси и налагане на санкции и на други мерки в случай на установен конфликт на интереси;
7. публично оповестяване на имената на лицата, които не са подали декларации или в чиито декларации е установено несъответствие и на имената на лицата, за които е установен конфликт на интереси;
8. сезиране на компетентните органи в случаите, предвидени в този закон;
9. анализ и оценка на риска от корупционно поведение.

(2) Действията и санкциите по този закон се прилагат независимо от предприемането на действия и мерки по други закони, включително започване на наказателно производство.

Чл. 4. Политиката за предотвратяване на корупцията сред лицата, заемащи висши публични длъжности, се осъществява при спазване на следните принципи:

1. повишена отговорност на лицата, заемащи висши публични длъжности;
2. зачитане и гарантиране на правата и свободите на гражданите;
3. пропорционалност на намесата в личния и семейния живот;
4. независимост, обективност и безпристрастност;
5. защита на информацията и на източниците за придобиването ѝ;
6. защита на лицата, подали сигнал за нарушение;
7. взаимодействие между публичните органи.

8. **Чл. 5. (1)** Този закон се прилага за лицата, заемащи висши публични длъжности.

(2) Лица, заемащи висши публични длъжности, са:

1. президентът и вицепрезидентът;
2. народните представители;
3. министър-председателят, заместник министър-председателите, министрите и заместник-министрите;
4. членовете на Европейския парламент от Република България;
5. членовете на Европейската комисия от Република България и българските граждани, заемащи длъжности в органите на Европейския съюз, избрани или назначени с решение или по предложение на български държавен орган;
6. председателят и съдиите от Конституционния съд;
7. председателите на Върховния касационен съд и на Върховния административен съд, главният прокурор, и техните заместници, членовете на Висшия съдебен съвет, главният инспектор и инспекторите в Инспектората към Висшия съдебен съвет, съдиите, прокурорите и следователите;
8. омбудсманът и заместник-омбудсманът;
9. председателят, заместник-председателите и членовете на Сметната палата;
10. управителят, подуправителите и членовете на управителния съвет на Българската народна банка;
11. управителят и подуправителят на Националния осигурителен институт;
12. управителят и подуправителят на Националната здравноосигурителна каса и директорите на районните здравноосигурителни каси;
13. председателите на държавни агенции, председателите и членовете на държавни комисии, изпълнителните директори на изпълнителните агенции, другите еднолични или колективни органи, създадени със закон или с постановление на Министерския съвет, и техните заместници;
14. директорът, заместник-директорът и инспекторите в Националното бюро за предотвратяване на корупцията;
15. председателят, заместник-председателят и членовете на Комисията за отнемане на незаконно придобито имущество и директорите на териториалните ѝ звена;
16. членовете на Изпълнителния съвет и на Надзорния съвет на Агенцията за приватизация и следприватизационен контрол;
17. директорът, заместник-директорите и главният секретар на Агенция "Митници", директорите на дирекции в Централното митническо управление, началниците на митници и техните заместници;
18. изпълнителният директор, заместник-директорите и главният секретар на Националната агенция за приходите, директорите на дирекции в централното управление и директорите на териториалните дирекции;
19. директорите и заместник-директорите на службите за сигурност и на службите за обществен ред по смисъла на Закона за защита на класифицираната информация, председателят и заместник-председателите на Държавна агенция "Национална сигурност", главните директори, директорите на дирекции и на териториални дирекции на агенцията и директорът на дирекция "Вътрешна сигурност" в Държавна агенция „Технически операции“;
20. главният секретар на Министерството на вътрешните работи и неговият заместник, административният секретар, директорите на главните дирекции и техните

заместници, директорът на дирекция „Вътрешна сигурност“, директорите на областните дирекции и техните заместници;

21. главният секретар на Народното събрание, на Президента и на Министерския съвет, главните и административните секретари в администрацията на изпълнителната власт, постоянният секретар на Министерството на външните работи и постоянният секретар на отбраната;

22. ръководителите на инспекторати по Закона за администрацията;

23. членовете на политическите кабинети;

24. областните управители и заместник-областните управители;

25. кметовете и заместник-кметовете на общини, кметовете и заместник-кметовете на райони, общинските съветници и главните архитекти на общините и районите;

26. председателят и членовете на Съвета за електронни медии;

27. генералните директори на Българската национална телевизия, на Българското национално радио и на Българската телеграфна агенция;

28. българските граждани, заемащи длъжности в Организацията на Северноатлантическия договор, които са избрани или назначени с решение или по предложение на български държавен орган;

29. ръководителите на задграничните представителства на Република България;

30. българските граждани, които по решение или предложение на български публични органи са членове на управителни или контролни органи на международни организации, съфинансирани от Република България;

31. членовете на управителния съвет и на надзорния съвет на Българската банка за развитие;

32. членовете на управителните и контролните органи на Националната електрическа компания и на Българския енергиен холдинг, директорите на дирекции към Националната електрическа компания, членовете на управителни и контролни органи на дъщерни дружества на Българския енергиен холдинг;

33. членовете на ръководните и контролните органи на политическите партии, получаващи държавна субсидия, и лицата, които съгласно устава представляват политическата партия;

34. членовете на ръководните и контролните органи на Българския червен кръст;

35. лицата, определени да администратират и управляват средства от Европейския съюз и свързано с тях национално финансиране или чужди средства съгласно разпоредбите на Закона за публичните финанси;

36. лицата, упълномощени по реда на Закона за обществените поръчки да организират и провеждат процедурите за възлагане на обществени поръчки и сключват договорите;

37. ректорите на държавните висши училища;

38. управителите и изпълнителните директори на лечебните заведения за болнична помощ, които се финансират от бюджета на Националната здравноосигурителна каса и/или от държавния бюджет.

(3) Ако към момента на възникване на задължението за деклариране по реда на този закон лицето притежава повече качества по ал. 2, то подава само една декларация за имущество и интереси, в която посочва всички качества и съответните обстоятелства, относими към всяко от тях.

(4) Лицата по ал. 2 не подават декларации за обстоятелства, свързани с имущество и интереси, изискуеми на други нормативни основания във връзка със заеманата от тях длъжност.

ГЛАВА ВТОРА НАЦИОНАЛНО БЮРО ЗА ПРЕДОТВРЯВАНЕ НА КОРУПЦИЯТА

Раздел I Структура и управление

Чл. 6. (1) Националното бюро за предотвратяване на корупцията е независим държавен орган за осъществяване на политиката по предотвратяване на корупцията сред лицата, заемащи висши публични длъжности.

(2) Националното бюро за предотвратяване на корупцията е юридическо лице на бюджетна издръжка със седалище София.

(3) Бюджетът на Националното бюро се съставя, изпълнява и отчита по реда на Закона за публичните финанси.

(4) По бюджета на Националното бюро постъпват приходи от глоби по влезли в сила решения на Националното бюро и от други източници от дейности, разрешени със закон.

(5) Устройството и организацията на работата на Националното бюро се уреждат в правилник, издаден от директора на Бюрото.

Чл. 7. Националното бюро за предотвратяване на корупцията се ръководи и представлява от директор, който се подпомага от заместник-директор.

Чл. 8. (1) Директорът и заместник-директорът на Националното бюро се назначават и освобождават от Президента на републиката по предложение на Министерския съвет.

(2) Президентът не може да откаже назначаването или освобождаването при повторно направено предложение.

(3) Министерският съвет провежда публично изслушване на кандидатите за директор и заместник-директор на Националното бюро.

Чл. 9. (1) Директорът и заместник-директорът полагат следната клетва: „Заклевам се в името на Република България да спазвам Конституцията и законите на страната, да работя за осъществяване на предоставените на Националното бюро за предотвратяване на корупцията функции, като спазвам принципите за независимост, обективност и добросъвестност при изпълнението на задълженията, възложени ми от закона и в личното и професионалното си поведение се ръководя от най-високи стандарти за почтеност. Заклех се.“

(2) Ако лицето не положи клетва или не подпише клетвения лист, назначението се счита за недействително.

Чл. 10. (1) За директор и заместник-директор на Националното бюро за предотвратяване на корупцията се назначават български граждани, които имат висше образование на образователно-квалификационна степен „магистър“ и най-малко 10 години професионален опит, поне 5 от които на ръководна длъжност, и които успешно са преминали проверка за почтеност.

(2) Проверката за почтеност задължително включва деклариране и проверка на обстоятелствата, които се декларират по реда на този закон. При извършване на проверката може да се използва съдействието на други държавни органи.

(3) За директор и заместник-директор не може да бъдат назначавани лица, които са:

1. осъждани за умишлено престъпление от общ характер, независимо от реабилитацията или са освобождавани от наказателна отговорност с налагане на административно наказание;

2. лишавани по съответния ред от правото да заемат определена длъжност или да упражняват определена професия;

3. членове на ръководен или контролен орган на политическа партия или коалиция;

4. еднолични търговци, неограничено отговорни съдружници в търговско дружество, управители, търговски пълномощници, търговски представители, прокуристи, търговски посредници, ликвидатори или синдици, членове на органи за управление или контрол на търговско дружество, кооперация или юридическо лице с нестопанска цел.

(4) Директорът и заместник-директорът не могат да заемат друга платена длъжност или да извършват друга платена дейност освен научна, преподавателска или дейност, уредена в Закона за авторското право и сродните му права.

(5) Директорът и заместник-директорът не може да са свързани лица.

Чл. 11. (1) Директорът и заместник-директорът на Националното бюро за предотвратяване на корупцията се назначават за 5 години с право на не повече от два мандата.

(2) Процедура за назначаване на нов директор и заместник-директор се провежда не по-рано от три и не по-късно от един месец преди изтичане на мандата.

(3) Директорът и заместник-директорът се освобождават предсрочно:

1. по тяхно искане;

2. при невъзможност да изпълняват задълженията си повече от 6 месеца;

3. при несъвместимост по чл. 10, ал. 3 и ал. 5 и при нарушаване на забраната по ал. 10, ал. 4;

4. при влизане в сила на акт, с който е установен конфликт на интереси по този закон;

5. при системно неизпълнение на възложените им правомощия или тежко нарушение на служебната им функция;

6. при незадоволителна оценка от независимия външен одит на дейността на Националното бюро;

7. при смърт или поставяне под запрещение.

(4) Не по-късно от един месец след предсрочното прекратяване на мандата Министерският съвет провежда процедура за определяне на нов кандидат за директор или заместник-директор.

(5) При предсрочно прекратяване на мандата на директора заместник-директорът изпълнява правомощията му до назначаването на нов директор.

Чл. 12. (1) Директорът на Националното бюро за предотвратяване на корупцията получава основно месечно възнаграждение в размер 90 на сто от възнаграждението на председателя на Народното събрание.

(2) Заместник-директорът на Националното бюро за предотвратяване на корупцията получава основно месечно възнаграждение в размер 90 на сто от възнаграждението на директора.

Раздел II Правомощия и функциониране

Чл. 13. (1) Националното бюро за предотвратяване на корупцията:

1. извършва проверка, анализ и оценка на декларациите и имущественото състояние на лицата, заемащи висши публични длъжности и на случаи на необяснимо богатство;
2. установява конфликт на интереси на лица, заемащи висши публични длъжности;
3. разглежда сигнали във връзка с декларациите за несъвместимост на лицата, заемащи висши публични длъжности;
4. изготвя анализи на проекти на нормативни актове и на действащото законодателство относно съдържащи се в тях норми, създаващи корупционен риск;
5. разработва и предлага антикорупционни мерки и проекти за нормативни актове с антикорупционна насоченост;
6. разработва методологии за оценка на риска от корупционно поведение и оказва съдействие на държавните органи и органите на местно самоуправление и местна администрация за тяхното прилагане;
7. разработва системи за проверка на почтеността и оказва съдействие на държавните органи и органите на местно самоуправление и местна администрация за тяхното прилагане;
8. дава методически указания на звената и лицата по § 2, ал. 3;
9. подпомага държавните органи и органите на местно самоуправление и местна администрация при разработването и прилагането на антикорупционни мерки;
10. събира и обобщава информация за националните антикорупционни политики и мерки, необходима за доклади и анализи на европейски и международни организации и институции, включително в рамките на мониторингови механизми;
11. осъществява сътрудничество с чуждестранни и международни институции и организации.

(2) Изготвените от Националното бюро за предотвратяване на корупцията анализи и предложения за антикорупционни мерки се предоставят на компетентните органи, които са длъжни да вземат отношение по тях и да информират своевременно Националното бюро относно предприетите действия.

Чл. 14. (1) Директорът на Националното бюро за предотвратяване на корупцията:

1. ръководи и организира дейността на Националното бюро, представлява го в страната и в чужбина и е първостепенен разпоредител с бюджет по бюджета на Националното бюро;
2. издава правилник за устройството и организацията на дейността на Националното бюро, който се обнародва в Държавен вестник;
3. утвърждава образци на декларациите по чл. 23, ал. 1, т. 2 и 3;
4. осъществява функциите на орган по назначаването и на работодател по отношение на служителите на Националното бюро;
5. определя докладчиците по процедурите за проверка на имущественото състояние на лица, заемащи висши публични длъжности, и за установяване на конфликт на интереси;
6. в края на всяко тримесечие представя публично обобщена информация за дейността на Националното бюро за предотвратяване на корупцията през съответния период, която се публикува и на интернет страницата на Националното бюро;
7. ежегодно до 31 март на следващата година представя пред Народното събрание доклад за дейността на Националното бюро за предотвратяване на корупцията, който се публикува и на интернет страницата на Националното бюро;

8. организира провеждането на проверките за почтеност на служителите на Националното бюро;

9. сезира компетентните органи при условията и по реда на този закон.

Чл. 15. (1) При осъществяване на своята дейност Националното бюро за предотвратяване на корупцията изисква и получава информация и съдействие от държавните органи, органите на местното самоуправление и местната администрация, от юридически лица и граждани.

(2) Органите и лицата по ал. 1 са длъжни в 14-дневен срок от получаване на искането да представят необходимата информация или да окажат необходимото съдействие.

(3) Лице, което е поканено за изслушване или за предоставяне на информация, не може да откаже да се яви пред Националното бюро за предотвратяване на корупцията, съответно да предостави исканата информация.

(4) Достъпът на Националното бюро за предотвратяване на корупцията до информационните масиви и регистри на държавните органи и органите на местното самоуправление и местна администрация е пряк и безплатен.

(5) Директорът на Националното бюро за предотвратяване на корупцията може да поиска от съда разкриване на банкова тайна.

Чл. 16. Националното бюро за предотвратяване на корупцията води и поддържа публични регистри:

1. за декларациите на лицата, заемащи висши публични длъжности;
2. за издадените решения на директора на Националното бюро по производства за установяване на конфликт на интереси;
3. за съставените актове за установяване на административни нарушения и за издадените наказателни постановления.

Чл. 17. (1) Администрацията на Националното бюро за предотвратяване на корупцията се състои от инспектори, други държавни служители и от служители, работещи по трудово правоотношение.

(2) За инспектори в Националното бюро за предотвратяване на корупцията се назначават лица с висше образование, които са преминали успешно проверка за почтеност.

(3) Инспекторите в Националното бюро за предотвратяване на корупцията дават съгласие по време на заемане на длъжността си да бъдат подлагани на периодични и инцидентни проверки за почтеност.

(4) Проверките за почтеност се осъществяват по правила, утвърдени от директора на Националното бюро, като те задължително включват проверка на обстоятелствата, които се декларират по реда на този закон.

(5) Непреминаването на проверка за почтеност е основание за освобождаване от длъжността.

Чл. 18. (1) Директорът, заместник-директорът и служителите на Националното бюро за предотвратяване на корупцията са длъжни да не разкриват информация, до които са имали достъп или която им станала известна при или по повод изпълнение на правомощията или задълженията им.

(2) Служителите не могат да изразяват публично становището си по отношение на висящи пред Националното бюро за предотвратяване на корупцията производства.

Чл. 19. Инспекторите на Националното бюро за предотвратяване на корупцията

1. проучват, съпоставят, анализират и оценяват информацията от декларациите за имущество и интереси;
2. извършват проверка на имущественото състояние;

3. извършват проверка за наличие на конфликт на интереси;
4. съставят актове за установяване на административни нарушения в случаите, предвидени в този закон;
5. изготвят доклад за сезиране на компетентните органи в случаите, предвидени в този закон.

Чл. 20. (1) По всяко производство за проверка на имущественото състояние и за установяване на конфликт на интереси се определят двама докладчици.

(2) Определянето на докладчиците се извършва от директора на Националното бюро за предотвратяване на корупцията при спазване на следните правила:

1. не се допуска двама служители да бъдат заедно докладчици по повече от 5 производства в рамките на една календарна година;
2. не се допуска едни и същи служители да бъдат докладчици само или предимно по производства спрямо една и съща категория лица, задължени по този закон.

(3) Промяна на докладчик се допуска при обективна невъзможност за изпълнение на задълженията в продължение на повече от 20 дни или направен отвод.

Чл. 21. (1) Националното бюро за предотвратяване на корупцията образува производство за проверка на имущественото състояние на лице, заемащо висша публична длъжност, или за установяване на конфликт на интереси по собствена инициатива, по сигнал или по искане на лице, заемащо висша публична длъжност, отнасящо се за неговото имуществено състояние.

(2) Производство се образува при подаване на сигнал, в това число анонимен, ако в него се съдържат достатъчно данни за необяснимо богатство и/или твърдения за конкретно корупционно поведение на лице, заемащо висша публична длъжност.

(3) Националното бюро за предотвратяване на корупцията може да образува производство и при публикация в средствата за масово осведомяване, съдържаща достатъчно данни за необяснимо богатство и/или твърдения за корупционно поведение на лице, заемащо висша публична длъжност.

Чл. 22. (1) Дейността на Националното бюро за предотвратяване на корупцията подлежи на ежегоден независим външен одит.

(2) Разходите за извършване на одита са за сметка на бюджета на Националното бюро.

ГЛАВА ТРЕТА ДЕКЛАРИРАНЕ

Раздел I Декларации

Чл. 23. (1) Лицата, заемащи висши публични длъжности, подават следните декларации:

1. декларация за несъвместимост;
2. декларация за имущество и интереси;
3. декларация за промяна в декларираните обстоятелства в частта за интересите.

(2) Декларациите по ал. 1, т. 1 се подават пред органа по избора или назначаването, а декларациите по ал. 1, т. 2 и 3 – пред Националното бюро за предотвратяване на корупцията.

(3) Декларациите се подават на хартиен и електронен носител. Декларация, подадена само на електронен носител, се смята за неподадена освен когато е подадена в съответствие със Закона за електронния документ и електронния подпис.

(4) Декларациите по ал. 1, т. 2 и 3 се подават по образец, утвърден от директора на Националното бюро за предотвратяване на корупцията.

Чл. 24. (1) При заемането на висша публична длъжност, за която с Конституцията или със закон са установени несъвместимости, лицето подава пред органа по избора или назначаването декларация за несъвместимост в 14-дневен срок от заемането на длъжността.

(2) При промяна на заеманата длъжност лице, което остава задължено по този закон, не подава нова декларация за несъвместимост освен ако за новата длъжност са предвидени различни несъвместимости.

(3) Когато лицето е декларирало наличие на несъвместимост, то е длъжно в 1-месечен срок от подаване на декларацията да предприеме необходимите действия за отстраняване на несъвместимостта и да представи доказателства за това пред органа по избора или назначаването.

(4) В случай че лицето не предприеме действия за отстраняване на несъвместимостта в срока по ал. 4, органът по избора или назначаването предприема действия за прекратяване на правоотношението.

(5) Органът по избора или назначаването предоставя на Националното бюро за предотвратяване на корупцията сканирани копия от подадените декларации за несъвместимост за публикуване и във водения от Националното бюро регистър по чл. 16, т. 1.

Чл. 25. (1) Лицата, заемащи висши публични длъжности, подават пред Националното бюро за предотвратяване на корупцията декларация за имущество и интереси, в която декларират:

1. недвижимо имущество;
2. превозни средства, които подлежат на регистрация по закон;
3. налични парични суми, в това число депозити, вземания и банкови сметки над 5 000 лева в местна или чуждестранна валута;
4. вложения в инвестиционни и пенсионни фондове и еквивалентни форми на спестявания и инвестиции, ако общата им стойност надвишава 5000 лева;
5. ценни книги, дялове в дружества с ограничена отговорност и командитни дружества, поименни акции в акционерни дружества, в това число придобити чрез участие в приватизационни сделки извън случаите на бонова (масова) приватизация;
6. задължения и кредити над 5000 лева, в това число кредитни карти, чийто кредитен лимит надвишава 5 000 лева в местна или чуждестранна валута;
7. трудови доходи, получени през предходната календарна година;
8. доходи извън тези за заеманата длъжност, получени през предходната календарна година;
9. чуждо недвижимо имущество и чужди превозни средства, подлежащи на регистрация, на стойност над 5000 лева, които лицето трайно ползва, независимо от основанията за това, и условията на ползване.
10. дадени обезпечения и направени разходи от тях или в тяхна полза и с тяхно съгласие, когато те не са платени със собствени средства, публични средства или със средства на институцията, в която заемат длъжността, за:
 - а) обучение;
 - б) пътуване извън страната;
 - в) други плащания с единична цена над 500 лв.

11. обучения и пътувания извън страната, извън случаите по т. 10, ако стойността им надхвърля 5000 лева;

12. участие в органи на управление или контрол на юридически лица с нестопанска цел или на кооперации, както и извършване на дейност като едноличен търговец към датата на избирането или назначаването и 12 месеца преди датата на избирането или назначаването;

13. договори с лица, които извършват дейност в области, свързани с вземаните от лицето, заемащо публична длъжност, решения в кръга на неговите правомощия или задължения по служба;

14. данни за свързани лица, към дейността на които лицето, заемащо публична длъжност, има частен интерес.

(2) При годишното деклариране на имуществото по т. 3, 4, 5 и 6 се посочват наличностите към края на декларирания период.

(3) При деклариране на имуществото по ал. 1, т. 1, 2, 3 и 4, ако то е придобито по време на заеманата длъжност, се посочват също правните основания и произходът на средствата, с които е станало придобиването им.

(4) Лицата, заемащи висши публични длъжности, декларират имуществото и доходите и на своите съпрузи, на лицата, с които се намират във фактическо съпружеско съжителство, и на ненавършилите пълнолетие деца.

(5) Лицата, заемащи висши публични длъжности, не декларират имуществото и доходите на своите съпрузи при фактическа раздяла, както и в случаите, когато двамата съпрузи не живеят заедно и нямат общо домакинство.

(6) За обстоятелствата по ал. 5 задълженото лице подава декларация.

Чл. 26. (1) Декларация за имущество и интереси се подава:

1. в 1-месечен срок от заемането на висшата публична длъжност;
2. ежегодно до 30 април – за предходната календарна година;
3. в 1-месечен срок от освобождаване на длъжността;
4. в 1-месечен срок от изтичане на една година след подаване на декларацията по т. 3.

(2) В срок до един месец от подаването на декларация за имущество и интереси, съответното лице може да направи промяна в декларацията си, когато това се налага за отстраняване на непълноти или грешки в декларираните обстоятелства.

Чл. 27. Лицата, заемащи висши публични длъжности, подават декларация за промяна във вече декларираните обстоятелства в частта за интересите в 1-месечен срок от настъпване на промяната.

Раздел II

Регистри на декларациите

Чл. 28. (1) Органът по избора или назначаването поддържа регистър на декларациите за несъвместимост.

(2) Националното бюро за предотвратяване на корупцията приема декларациите за имущество и конфликт на интереси и за промяна в декларираните обстоятелства в частта за интересите и ги завежда в регистъра по чл. 16, т.1.

(3) Публичният регистър съдържа входящия номер, датата на декларацията и информацията по чл. 25, ал. 1.

Чл. 29. (1) Лицата, заемащи висши публични длъжности, имат право на достъп до регистъра относно личните си декларации.

(2) Всяко лице има право на достъп до данните от публичния регистър.

(3) Достъпът се осигурява чрез интернет страницата на Националното бюро за предотвратяване на корупцията при спазване на Закона за защита на личните данни.

(4) Всяко лице има право да получава информация, свързана с данните от регистъра, по реда на Закона за достъп до обществена информация.

Чл. 30. В 1-месечен срок от изтичане на сроковете по чл. 26 и чл. 27 Националното бюро за предотвратяване на корупцията публикува на интернет страницата си декларациите на лицата, заемащи висши публични длъжности, и списък на лицата, които не са подали декларации в срок.

Раздел III **Проверка на декларациите**

Чл. 31. В 4-месечен срок от изтичане на сроковете по чл. 26 и чл. 27 инспекторите на Националното бюро за превенция на корупцията проучват, съпоставят, анализират и оценяват информацията от декларациите за имущество и интереси на лицата, заемащи висши публични длъжности, относно достоверността на декларираните факти.

Чл. 32. (1) Проверката на декларациите се извършва чрез пряк достъп до електронните регистри, бази данни и други информационните масиви, поддържани от други държавни органи.

(2) Националното бюро за превенция на корупцията може да изисква допълнителна информация от държавните органи, органите на местно самоуправление и местна администрация, органите на съдебната власт и други институции, пред които декларираните факти подлежат на вписване, обявяване или удостоверяване.

(3) Органите и институциите по ал. 3 са длъжни в 30-дневен срок от получаване на искането да предоставят необходимата информация.

(4) Проверката се извършва чрез съпоставяне на декларираните факти и информацията, получена по реда на предходните алинеи.

Чл. 33. Проверката на всяка декларация приключва с доклад, в който се констатира съответствие или несъответствие на декларираните факти и обстоятелства с установеното.

Чл. 34. (1) При установено несъответствие при проверка на декларациите, Националното бюро за предотвратяване на корупцията публикува на интернет страницата си списък на лицата, при които е установено несъответствие в декларациите.

(2) При установено несъответствие в размер на и над 10 000 лева директорът на Националното бюро за предотвратяване на корупцията разпорежда извършването на проверка на имущественото състояние на лицето, заемащо висша публична длъжност.

ГЛАВА ЧЕТВЪРТА **ПРОВЕРКА НА ИМУЩЕСТВЕНОТО СЪСТОЯНИЕ**

Чл. 35. (1) Проверката на имущественото състояние се извършва при:

1. установено несъответствие при проверката на декларацията за имущество и интереси по чл. 34;
2. установен конфликт на интереси;
3. сигнал или публикация в средствата за масово осведомяване, отговарящи на изискванията на чл. 21.

(2) Проверката се извършва от Националното бюро за предотвратяване на корупцията, а проверката по отношение на директора и заместник-директора на Националното бюро – от постоянната комисия на Народното събрание, отговаряща за борбата с корупцията и конфликта на интереси.

(3) Проверката се образува със заповед на директора на Националното бюро за предотвратяване на корупцията, с която се определят двама докладчици при спазване на разпоредбите на чл. 20, ал. 2, както и проверявания период, който не може да бъде по-дълъг от 10 години преди началото на проверката.

(4) Проверката по отношение на директора и заместник-директора на Националното бюро за предотвратяване на корупцията се извършва по правила, приети от съответната постоянна комисия на Народното събрание.

Чл. 36. Проверката на имущественото състояние се извършва в 6-месечен срок от образуването ѝ.

Чл. 37. (1) Инспекторите извършват проверката, като изясняват фактите и обстоятелствата от значение за случая.

(2) Когато за изясняване на фактите и обстоятелствата от значение по случая са необходими специални знания, може да бъде възложено извършването на външни оценки и експертизи.

(3) При осъществяване на проверките може да се търси съдействие от органите на Министерството на вътрешните работи и Държавната агенция „Национална сигурност“.

Чл. 38. (1) Инспекторите канят проверяваното лице да даде обяснения. Поканата се изпраща на адреса за кореспонденция, посочен в декларацията.

(2) На проверяваното лице се предоставя възможност да се запознае с всички доказателства, събрани в хода на проверката.

(3) Проверяваното лице може да представи и да посочи нови доказателства, които да се съберат служебно.

(4) В процедурата за проверка на имущественото състояние пред Националното бюро за предотвратяване на корупцията лицето може да бъде представлявано от адвокат.

(5) Инспекторите може да изискат проверяваното лице и/или свързани с него лица да дадат информация за обстоятелства, подлежащи на деклариране по този закон, отнасяща се за свързаните с проверявания лица.

Чл. 39. (1) Проверката завършва със съставянето на доклад, който се подписва от двамата докладчици.

(2) Докладът съдържа най-малко следните данни: информация за проверяваното лице; извършените действия и установените факти и обстоятелства и доказателствата за тях; направените фактически и правни изводи и основанията за тях; предложение за последващи действия и опис на приложените доказателства.

Чл. 40. (1) Ако в резултат на проверката се установи несъответствие между декларираните факти и обстоятелства и установеното в процедурата за проверка на имущественото състояние, директорът на Националното бюро за предотвратяване на корупцията сезира Националната агенция по приходите за предприемане на действия по реда на Данъчно-осигурителния процесуален кодекс срещу съответното лице, както и Държавната агенция „Национална сигурност“.

(2) Ако в резултат на проверката се констатира необяснимо богатство, директорът на Националното бюро за предотвратяване на корупцията сезира Комисията за отнемане на незаконно придобито имущество за предприемане на

действия по реда на Закона за отнемане в полза на държавата на незаконно придобито имущество.

(3) Ако в резултат на проверката се установят данни за извършено престъпление, директорът на Националното бюро за предотвратяване на корупцията сезира компетентните органи за предприемане на действия по наказателно преследване.

Чл. 41. Събраните доказателства по реда на този закон се използват от други държавни органи в рамките на осъществяваните от тях административни производства.

ГЛАВА ПЕТА НЕСЪВМЕСТИМОСТ И КОНФЛИКТ НА ИНТЕРЕСИ

Раздел I Общи разпоредби

Чл. 42. Несъвместимост е заемането на друга длъжност или извършването на дейност, която съгласно Конституцията или закон е несъвместима с положението на лицето като заемащо висша публична длъжност.

Чл. 43. Конфликт на интереси възниква, когато лице, заемащо висша публична длъжност, има частен интерес, който може да повлияе върху безпристрастното и обективното изпълнение на правомощията или задълженията му по служба.

Чл. 44. Частен е всеки интерес, който води до облага от материален или нематериален характер за лице, заемащо висша публична длъжност, или за свързани с него лица, включително всяко поето задължение.

Чл. 45. Облага е всеки доход в пари или в имущество, включително придобиване на дялове или акции, както и предоставяне, прехвърляне или отказ от права, получаване на стоки или услуги безплатно или на цени, по-ниски от пазарните, получаване на привилегия или почести, помощ, глас, подкрепа или влияние, предимство, получаване на или обещание за работа, длъжност, дар, награда или обещание за избягване на загуба, отговорност, санкция или друго неблагоприятно събитие.

Раздел II Забрани при изпълнение на висша публична длъжност

Чл. 46. Лице, заемащо висша публична длъжност, не може да представлява държавата или общината в случаите, когато има частен интерес от вземането на дадено решение.

Чл. 47. Лице, заемащо висша публична длъжност, няма право при изпълнение на задълженията си да гласува в частен интерес.

Чл. 48. Лице, заемащо висша публична длъжност, няма право да използва служебното си положение, за да оказва влияние в частен интерес върху други органи или лица при подготовката, приемането, издаването или постановяването на актове или при изпълнението на контролни или разследващи функции.

Чл. 49. Лице, заемащо висша публична длъжност, няма право да участва в подготовката, обсъждането, приемането, издаването или постановяването на актове, да изпълнява контролни или разследващи функции или да налага санкции в частен интерес. Такова лице няма право да сключва договори или да извършва други дейности в частен интерес при изпълнение на правомощията или задълженията си по служба.

Чл. 50. (1) Лице, заемащо висша публична длъжност, няма право да се разпорежда с държавно или общинско имущество, да разходва бюджетни средства, включително средства от фондове, принадлежащи на Европейския съюз или предоставени от Европейския съюз на българската държава, да издава удостоверения, разрешения или лицензи или да осъществява контрол по тези дейности в интерес на юридически лица с нестопанска цел, търговски дружества или кооперации, в които то или свързани с него лица са членове на орган на управление или контрол, управители, съдружници или притежават дялове или акции.

(2) Забраната по ал. 1 се прилага и по отношение на свързани със заемащия висшата публична длъжност лица, които са еднолични търговци.

(3) Лице, заемащо висша публична длъжност, няма право да извършва дейностите по ал. 1 и в интерес на юридически лица с нестопанска цел, търговски дружества или кооперации, в които то е било член на орган на управление или контрол, управител, съдружник или е притежавало дялове или акции 12 месеца преди датата на избирането или назначаването му или докато заема длъжността.

Чл. 51. Лице, заемащо висша публична длъжност, няма право да използва или да разрешава използването в частен интерес на информация, получена при изпълнението на правомощията или задълженията му по служба, докато заема длъжността и една година след напускането, освен ако в специален закон е предвидено друго.

Чл. 52. Лице, заемащо висша публична длъжност, няма право да извършва консултантска дейност по отношение на лица, които са заинтересовани от актовете му, издавани при осъществяване на правомощията или задълженията му по служба.

Чл. 53. Лице, заемащо висша публична длъжност, няма право да дава съгласие или да използва служебното си положение за търговска реклама.

Раздел III

Действия по предотвратяване на конфликт на интереси

Чл. 54. (1) Когато лице, заемащо висша публична длъжност, има частен интерес, то е длъжно да си направи самоотвод от изпълнението на конкретно правомощие или задължение по служба като уведоми писмено органа по избора или назначаването.

(2) Когато на заседание на колегиален държавен орган или орган на местното самоуправление се обсъжда и решава въпрос, по който негов член е обявил частен интерес, последният не може да присъства на заседанието, да участва в обсъждането и да гласува. В тези случаи решенията се приемат с предвиденото мнозинство от членовете на органа, като се изключи лицето, което е обявило частен интерес.

Чл. 55. Органът по избора или назначаването е длъжен да направи отвод на лице заемащо публична длъжност, ако разполага с данни за негов частен интерес във връзка с конкретно правомощие или задължение по служба.

Чл. 56. (1) Самоотводите и отводите се правят незабавно след възникване или узнаване на данните за наличие на частен интерес.

(2) Самоотводите и отводите се мотивират, като се посочва частният интерес, който е причина за отстраняването от изпълнението на конкретното правомощие или задължение.

Чл. 57. Разпоредбите на този раздел се прилагат доколкото в специален закон не е предвидено друго.

Раздел IV

Установяване на конфликт на интереси

Чл. 58. Производството по установяване на конфликт на интереси на лица, заемащи висши публични длъжности се образува със заповед на директора на Националното бюро за предотвратяване на корупцията при условията на чл. 21.

Чл. 59. (1) При проверката се събират доказателства по реда на Административнопроцесуалния кодекс, изслушва се лицето, срещу което е образувано производството, и му се дава възможност да направи възражение в 7-дневен срок.

(2) На лицето, срещу което е образувано производството, се предоставят за запознаване всички доказателства, събрани в хода на проверката.

(3) Лицето, срещу което е образувано производството, може да представи и да посочи нови доказателства, които да се съберат, както и да бъде представлявано от адвокат.

Чл. 60. Образувано производство за установяване на конфликт на интереси се прекратява когато:

1. има влязъл в сила акт със същия предмет и страни;

2. има висящо производство по този закон със същия предмет и страни;

3. компетентен да се произнесе е друг орган;

4. сигналът не съдържа конкретни данни за нарушение и тази нередовност не е отстранена в 7-дневен срок от получаване на уведомление за това.

Чл. 61. (1) Директорът на Националното бюро за предотвратяване на корупцията се произнася с мотивирано писмено решение в 2-месечен срок от образуване на производството. При случаи на фактическа и правна сложност срокът може да бъде продължен с 30 дни.

(2) Решението по ал. 1 съдържа:

1. фактическите и правните основания за постановяването му;

2. диспозитивна част, в която се установява наличието или липсата на конфликт на интереси; определя се размерът на наложената глоба по чл. 67 и се постановява отнемане по чл. 70, ако има основания за това;

3. данни за срока и органа, пред който може да се обжалва.

(3) В решението по ал. 1 се посочва и срок за доброволно изпълнение на наложената глоба.

Чл. 62. Решението на директора на Националното бюро за предотвратяване на корупцията се съобщава на:

1. заинтересованото лице;

2. съответния орган, компетентен да прекрати правоотношението;

3. съответната окръжна прокуратура.

Чл. 63. (1) Решението, с което се установява конфликт на интереси, може да се оспори от заинтересованото лице пред съда по реда на Административнопроцесуалния кодекс.

(2) Прокурорът може да подаде протест до съда в 1-месечен срок от съобщаването на решението, с което се установява наличието или липсата на конфликт на интереси.

Чл. 64. За неуредените в този раздел въпроси се прилага Административнопроцесуалният кодекс.

Чл. 65. Когато се установят данни за извършено престъпление, материалите се изпращат незабавно на органите на прокуратурата.

Чл. 66. (1) Разпоредбите на чл. 58 – 63 се прилагат съответно и за производствата за нарушения по Раздел IV.

(2) С решението, с което се установява нарушение на разпоредба от Раздел IV, директорът на Националното бюро за предотвратяване на корупцията налага и глоба по чл. 68.

Раздел V

Санкции и последици

Чл. 67. (1) Лице, заемащо публична длъжност, което наруши разпоредба на Раздел II от тази глава, се наказва с глоба в размер от 1000 до 5000 лв.

(2) Когато нарушението е извършено повторно, глобата е в размер от 2000 до 10 000 лв.

Чл. 68. (1) Лице, заемало публична длъжност, което след освобождаването му от длъжност наруши ограничение, предвидено в Раздел VI от тази глава, се наказва с глоба от 1000 до 10 000 лв.

(2) На едноличния търговец или юридическото лице, с което лицето по чл. 72 или чл. 73 е сключило договор или което се представлява или управлява от лице по чл. 72 или чл. 73, се налага имуществена санкция в размер от 2000 до 20 000 лв.

(3) Когато нарушението е извършено повторно, наказанието е:

1. в случаите по ал. 1 – глоба от 2000 до 20 000 лв.;

2. в случаите по ал. 2 – имуществена санкция в размер от 5000 до 50 000 лв.

Чл. 69. (1) Установяването на конфликт на интереси с влязъл в сила акт е основание за освобождаване от длъжност.

(2) Освобождаването се осъществява по реда, определен в съответните закони.

Чл. 70. (1) Възнаграждението, получено от правоотношението или деянието, породило конфликт на интереси за периода, през който конфликтът на интереси е бил укрит, се отнема в полза на държавата или общината.

(2) Ако бъде установено, че в резултат на конфликт на интереси лице, заемащо публична длъжност, или свързано с него лице е получило материална облага, нейната равностойност се отнема в полза на държавата, освен ако не подлежи на отнемане на друго основание.

Раздел VI

Ограничения след освобождаване от висша публична длъжност

Чл. 71. (1) Лице, което е заемало висша публична длъжност и е освободено от длъжността въз основа на влязъл в сила акт, с който е установен конфликт на интереси, няма право в продължение на една година от освобождаването да заема публична длъжност.

(2) Ограничението по ал. 1 се прилага и за лице, за което с влязъл в сила акт е установено, че е нарушило чл. 72 или чл. 73.

(3) Разпоредбите на ал. 1 и 2 не се отнасят за длъжности, които се заемат въз основа на упражнено пряко изборително право, освен ако в специален закон е предвидено друго.

Чл. 72. (1) Лице, което е заемало висша публична длъжност, няма право в продължение на една година от освобождаването му от длъжност да сключва трудови или други договори за изпълнение на ръководни или контролни функции с търговските дружества, едноличните търговци, кооперациите или юридическите лица с нестопанска цел, по отношение на които в последните 12 месеца от изпълнението на правомощията или задълженията си по служба е осъществявало действия по разпореждане, регулиране или контрол или е сключвало договори с тях, както и да е съдружник, да притежава

дялове или акции, да е управител или член на орган на управление или контрол на такива търговски дружества, кооперации или юридически лица с нестопанска цел.

(2) Ограниченията се прилагат и за търговските дружества, свързани с дружествата по ал. 1.

Чл. 73. (1) Лице, заемало висша публична длъжност, което в последните 12-месеца от изпълнението на правомощията или задълженията си по служба е участвало в провеждането на процедури за обществени поръчки или в процедури, свързани с предоставяне на средства от фондове, принадлежащи на Европейския съюз или предоставени от Европейския съюз на българската държава, няма право в продължение на една година от освобождаването му от длъжност да участва или да представлява физическо или юридическо лице в такива процедури пред институцията, в която е заемало длъжността.

(2) Забраната за участие в процедури за обществени поръчки или в процедури, свързани с предоставяне на средства от фондове, принадлежащи на Европейския съюз или предоставени от Европейския съюз на българската държава, се прилага и за юридическо лице, в което лицето по ал. 1 е станало съдружник, притежава дялове или е управител или член на орган на управление или контрол след освобождаването му от длъжност.

ГЛАВА ШЕСТА ЗАЩИТА НА ПОДАЛИЯ СИГНАЛА

Чл. 74. (1) Лице, което е подало сигнал за конфликт на интереси, за несъответствие в декларирано имущество или за необяснимо богатство на лице, заемащо висша публична длъжност, не може да бъде преследвано само за това.

(2) Лицата, на които е възложено разглеждането на сигнала, са длъжни да:

1. не разкриват самоличността на лицето, подало сигнала;
2. не разгласяват фактите и данните, които са им станали известни във връзка с разглеждането на сигнала;
3. опазват поверените им писмени документи от неразрешен достъп на трети лица.

(3) Лицата по ал. 2 предлагат на съответните ръководители предприемането на конкретни мерки за опазване достойнството на подалия сигнала, включително мерки, които да предотвратяват действия, чрез които му се оказва психически или физически тормоз.

Чл. 75. Лице, което е уволнено, преследвано или по отношение на което са предприети действия, водещи до психически или физически тормоз, заради това, че е подало сигнал, има право на обезщетение за претърпените от него имуществени и неимуществени вреди по съдебен ред.

Чл. 76. В особени случаи по искане на директора на Националното бюро за предотвратяване на корупцията може са потърси съдействието на органите на Министерството на вътрешните работи за вземане на допълнителни мерки за защита на лицето, подало сигнал.

ГЛАВА СЕДМА АДМИНИСТРАТИВНОКАЗАТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

Чл. 77. (1) Лице, заемащо публична длъжност, което не подаде декларация по този закон в срок, се наказва с глоба в размер от 300 до 3000 лв.

(2) Когато нарушението е извършено повторно, глобата е в размер от 600 до 6000 лв.

Чл. 78. (1) Лице, заемащо публична длъжност, което не декларира или невярно декларира обстоятелство, което е длъжно да декларира по този закон, се наказва с глоба в размер от 300 до 3000 лв., освен ако не е предвидено по-тежко наказание.

(2) Когато нарушението е извършено повторно, глобата е в размер от 600 до 6000 лв.

Чл. 79. (1) Който не изпълни задължение по чл. 74, ал. 2, се наказва с глоба в размер от 1000 до 3000 лв.

(2) Когато нарушението е извършено повторно, глобата е в размер от 3000 до 5000 лв.

Чл. 80. (1) Лице, което не предостави поисканите от Националното бюро за предотвратяване на корупцията информация и документи в определените срокове или не се яви пред него, когато бъде поканено, се наказва с глоба от 200 до 1000 лв.

(2) Когато нарушението е извършено повторно, глобата е в размер от 500 до 2000 лв.

Чл. 81. Глобите се внасят в приход на републиканския бюджет.

Чл. 82. (1) Актовете за установяване на нарушенията се съставят от упълномощени от директора на Националното бюро за предотвратяване на корупцията длъжностни лица.

(2) Наказателните постановления се издават от директора на Националното бюро за предотвратяване на корупцията.

(3) Актовете за установяване на нарушение по чл. 77 и чл. 78 относно декларациите за несъвместимост се съставят от упълномощени от органа по избора или назначаването лица. Наказателните постановления се издават от органа по избора или назначаването.

(4) Установяването на нарушенията, издаването, обжалването и изпълнението на наказателните постановления се извършват по реда на Закона за административните нарушения и наказания.

ДОПЪЛНИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 1. По смисъла на този закон:

1. „Свързани лица“ са съпрузите или лицата, които се намират във фактическо съпружеско съжителство, роднините по права линия, по съребрена линия - до четвърта степен включително, по сватовство - до втора степен включително, както и физически и юридически лица, с които лицето, заемащо публична длъжност, се намира в икономически или политически зависимости, които пораждат основателни съмнения в неговата безпристрастност и обективност.

2. „Фактическо съпружеско съжителство“ е доброволно съвместно съжителство на две пълнолетни лица от различен пол, по отношение на които не съществува родство, представляващо пречка за встъпване в брак, при което лицата се грижат един за друг и за общо домакинство.

3. „Инспектор“ е служител, заемащ длъжностите инспектор, старши инспектор, главен инспектор или държавен инспектор.

4. „Повторно“ е нарушението, извършено в двугодишен срок от влизането в сила на наказателното постановление или решението на съда, с което на нарушителя е наложено наказание за същото по вид нарушение.

5. „Орган по избора или назначаването“ е органът, който избира или назначава, а когато такъв орган липсва – работодателят по смисъла на § 1, т. 1 от Допълнителните разпоредби на Кодекса на труда.

§ 2. (1) Разпоредбите на този закон се прилагат съответно за:

1. служителите в администрацията на президента, на органите на законодателната, изпълнителната и съдебната власт, служителите в местната администрация, служителите в администрацията на органи, създадени със закон, с изключение на служителите, които заемат технически длъжности;

2. представителите на държавата или общините в органите на управление или контрол на търговски дружества с държавно или общинско участие в капитала или на юридически лица с нестопанска цел, когато не попадат в обхвата на чл. 5, ал. 2;

3. управителите и членовете на органите на управление или контрол на общински или държавни предприятия, както и на други юридически лица, създадени със закон, с акт на държавен орган или на орган на местно самоуправление, когато не попадат в обхвата на чл. 5, ал. 2;

4. съветниците и експертите към политическите кабинети;

5. кметовете на кметства и кметските наместници;

6. съдиите по вписванията и държавните съдебни изпълнители.

(2) Лицата по предходната алинея подават декларациите по чл. 23, ал. 1 пред органа по избора или назначаването.

(3) Органът по избора или назначаването води публичен регистър на подадените декларации при спазване на изискванията на Закона за защита на личните данни, като по отношение на декларациите за имущество и интереси публична е само частта за интересите.

(4) Проверката на декларациите, както и производството по установяване на конфликт на интереси, се извършва от съответния инспекторат, а когато такъв не е създаден, от специално назначени служители с тези функции.

(5) Редът и начинът за извършване на проверката на декларациите и за установяването на конфликт на интереси се уреждат с наредба на Министерския съвет.

(6) Установяването на конфликт на интереси се извършва от органа по избора или назначаването, като с акта за установяване на конфликт на интереси се налага и административното наказание.

(7) Актът по ал. 6 се оспорва по реда на Административнопроцесуалния кодекс.

(8) Актовете за установяване на административни нарушения по този закон се съставят от органа по избора или назначаването или определени от него длъжностни лица. Наказателните постановления се издават от органа по избора или назначаването или определени от него длъжностни лица.

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 3. Лицата, за които с този закон за първи път възниква задължение за деклариране, подават декларации при условията и по реда на този закон в 1-месечен срок от влизането в сила на разпоредбите на глава III, IV, V и VII.

§ 4. Заварените към влизане в сила на този закон производства във връзка с установяване на конфликт на интереси и налагане на административни наказания се довършват по досегашния ред.

§ 5. Този закон отменя:

1. Закона за публичност на имуществото на лица, заемащи висши публични и други длъжности ((обн., ДВ, бр. 38 от 2000 г.; изм., бр. 28 и 74 от 2002 г., бр. 8 от 2003 г., бр. 38 от 2004 г., бр. 105 от 2005 г., бр. 38 и 73 от 2006 г., бр. 109 от 2007 г., бр. 33, 69 и 94 от 2008 г., бр. 93 от 2009 г., бр. 18 и 62 от 2010 г., бр. 38 от 2012 г., бр. 30 и 71 от 2013 г., бр. 12 и 17 от 2015 г.)

2. Закона за предотвратяване и установяване на конфликт на интереси (обн., ДВ, бр. 94 от 2008 г.; изм., бр. 10, 26 и 101 от 2009 г., бр. 62 и 97 от 2010 г.; бр. 38 от 2012 г., бр. 15 от 2013 г. и бр. 12 от 2015 г.)

§ 6. (1) Националното бюро за предотвратяване на корупцията е правопреемник на активите, пасивите, архива, правата и задълженията на Комисията за предотвратяване и установяване на конфликт на интереси и на Центъра за превенция и противодействие на корупцията и организираната престъпност към Министерския съвет.

(2) Националното бюро за предотвратяване на корупцията е правопреемник на съответната част от активите, пасивите, архива, правата и задълженията на Сметната палата, свързани с дейността ѝ по отменения Закон за публичност на имуществото на лица, заемащи висши публични и други длъжности.

(3) Трудовите и служебните правоотношения на служителите в администрациите по ал. 1 и 2 се уреждат при условията на чл. 123 от Кодекса на труда и чл. 87а от Закона за държавния служител, ако успешно са преминали проверка за почтеност.

(4) Министерският съвет в 1-месечен срок от влизането в сила на закона урежда отношенията във връзка с преобразуването на административните структури по ал. 1 и 2.

§ 7. В Кодекса на труда (обн., ДВ, бр. 26 и 27 от 1986 г.; изм., бр. 6 от 1988 г., бр. 21, 30 и 94 от 1990 г., бр. 27, 32 и 104 от 1991 г., бр. 23, 26, 88 и 100 от 1992 г.; Решение № 12 на Конституционния съд от 1995 г. – бр. 69 от 1995 г.; изм., бр. 87 от 1995 г., бр. 2, 12 и 28 от 1996 г., бр. 124 от 1997 г., бр. 22 от 1998 г.; Решение № 11 на Конституционния съд от 1998 г. – бр. 52 от 1998 г.; изм., бр. 56, 83, 108 и 133 от 1998 г., бр. 51, 67 и 110 от 1999 г., бр. 25 от 2001 г., бр. 1, 105 и 120 от 2002 г., бр. 18, 86 и 95 от 2003 г., бр. 52 от 2004 г., бр. 19, 27, 46, 76, 83 и 105 от 2005 г., бр. 24, 30, 48, 57, 68, 75, 102 и 105 от 2006 г., бр. 40, 46, 59, 64 и 104 от 2007 г., бр. 43, 94, 108 и 109 от 2008 г., бр. 35, 41 и 103 от 2009 г., бр. 15, 46, 58 и 77 от 2010 г.; Решение № 12 на Конституционния съд от 2010 г. – бр. 91 от 2010 г.; изм., бр. 100 и 101 от 2010 г., бр. 18, 33, 61 и 82 от 2011 г., бр. 7, 15, 20 и 38 от 2012 г.; Решение № 7 на Конституционния съд от 2012 г. – бр. 49 от 2012 г.; изм., бр. 77 и 82 от 2012 г., бр. 15 и 104 от 2013 г., бр. 1, 27 и 61 от 2014 г.) чл. 107а, ал. 5 се изменя така:

„(5) При постъпване на работа и всяка година до 30 април служителят е длъжен да подава пред лицето по ал. 6 декларация за имущество и интереси по чл. 25 от Закона за предотвратяване на корупцията на лицата, заемащи висши публични длъжности. Служител, който е лице, заемащо висша публична длъжност, подава декларация за имущество и интереси само по реда на Закона за предотвратяване на корупцията сред лицата, заемащи висши публични длъжности.“

§ 8. В Закона за администрацията (обн., ДВ, бр. 130 от 1998 г.; Решение № 2 на Конституционния съд от 1999 г. – бр. 8 от 1999 г.; изм., бр. 67 от 1999 г., бр. 64 и 81 от 2000 г., бр. 99 от 2001 г.; попр., бр. 101 от 2001 г.; изм., бр. 95 от 2003 г., бр. 19 от 2005 г., бр. 24, 30, 69 и 102 от 2006 г., бр. 46 и 78 от 2007 г., бр. 43 и 94 от 2008 г., бр. 35 и 42 от 2009 г., бр. 24 и 97 от 2010 г., бр. 69 от 2011 г., бр. 15 и 82 от 2012 г., бр. 15 и 17 от 2013 г. и бр. 19 и 27 от 2014 г.) се правят следните изменения и допълнения:

1. Навсякъде думите „Закона за предотвратяване и установяване на конфликт на интереси“ се заменят със „Закона за предотвратяване на корупцията на лицата, заемащи висши публични длъжности“.

2. В чл.19а, ал. 3 „чл. 13,ал. 2“ се заменя с „чл. 24, ал. 3“.

§ 9. В Закона за държавния служител (обн.,ДВ, бр. 67 от 1999 г.; изм., бр. 1 от 2000 г., бр. 25, 99 и 110 от 2001 г., бр. 45 от 2002 г.,бр. 95 от 2003 г., бр. 70 от 2004 г., бр. 19 от 2005 г., бр. 24, 30 и 102 от 2006 г., бр. 59 и 64от 2007 г., бр. 43, 94 и 108 от 2008 г., бр. 35, 42, 74 и 103 от 2009 г., бр. 15, 46, 58, 77 от 2010 г.; Решение № 12 на Конституционния съд от 2010 г. – бр. 91 от 2010 г.; изм., бр. 97 от 2010 г., бр. 1, 18 и 100 от 2011 г., бр. 15, 20, 38 и 82 от 2012 г., бр. 15 и 68 от 2013 г., бр. 14 и 24 от 2015 г.) се правят следните изменения и допълнения:

1. Член 29 се изменя така:

„Задължение за деклариране на имущество и интереси

Чл. 29. При встъпването си в длъжност и всяка година до 30 април държавният служител е длъжен да подава пред органа по назначаването декларация за имущество и интереси по чл. 25 от Закона за предотвратяване на корупцията на лицата, заемащи висши публични длъжности. Служител, който е лице, заемащо висша публична длъжност, подава декларация за имущество и интереси само по реда на Закона за предотвратяване на корупцията сред лицата, заемащи висши публични длъжности“

2. В чл. 107, ал. 1, т. 8 думите „Закона за предотвратяване и установяване на конфликт на интереси“ се заменят със „Закона за предотвратяване на корупцията на лицата, заемащи висши публични длъжности“.

§ 10. В Данъчно-осигурителния процесуален кодекс (обн., ДВ, бр. 105 от 2005 г.; изм., бр. 30, 33, 34, 59, 63, 73, 80, 82, 86, 95 и 105 от 2006 г., бр. 46, 52, 53, 57, 59, 108 и 109 от 2007 г., бр. 36, 69 и 98 от 2008 г., бр. 12, 32, 41 и 93 от 2009 г., бр. 15, 94, 98, 100 и 101 от 2010 г., бр. 14, 31, 77 и 99 от 2011 г., бр. 26, 38, 40, 82, 94 и 99 от 2012 г., бр. 52, 98, 106 и 109 от 2013 г., бр. 1 от 2014 г.; Решение № 2 на Конституционния съд от 2014 г. – бр. 14 от 2014 г.; изм., бр. 18, 40, 53 и 105 от 2014 г., бр. 12 и 14 от 2015 г.) в чл. 74, ал. 1, т. 3 след думите „председателя на Държавната комисия по хазарта“ се добавя „Националното бюро за предотвратяване на корупцията“.

§ 11. В Закона за местното самоуправление и местната администрация (обн., ДВ, бр. 77 от 1991 г.; изм., бр. 24, 49 и 65 от 1995 г., бр. 90 от 1996 г., бр. 122 от 1997 г., бр. 33, 130 и 154 от 1998 г., бр. 67 и 69 от 1999 г., бр. 26 и 85 от 2000 г., бр. 1 от 2001 г., бр. 28, 45 и 119 от 2002 г., бр. 69 от 2003 г., бр. 19 и 34 от 2005 г., бр. 30 и 69 от 2006 г., бр. 61 и 63 от 2007 г., бр. 54 и 108 от 2008 г., бр. 6, 14, 35, 42 и 44 от 2009 г., бр. 15 и 97 от 2010 г., бр. 9 и 32 от 2011 г., Решение № 4 на Конституционния съд от 2011 г. – бр. 36 от 2011 г.; изм., бр. 57 от 2011 г., бр. 38 от 2012 г., бр. 15 от 2013 г., бр. 11, 19 и 53 от 2014 г.):

1. Навсякъде думите „Закона за предотвратяване и установяване на конфликт на интереси“ се заменят със „Закона за предотвратяване на корупцията на лицата, заемащи висши публични длъжности“.

2. В чл.15 се правят следните изменения и допълнения:

а) Алинея 3 се изменя така:

„(3) На пряко подчинение на кмета на общината се създава инспекторат за осъществяване на контрол и проверки по § 2 от Закона за предотвратяване на корупцията на лицата, заемащи висши публични длъжности. Когато числеността на общинската администрация не е достатъчна за обособяване на инспекторат, неговите функции се изпълняват от служител, определен от кмета на общината.“

б) Досегашните ал. 3 и 4 стават ал. 4 и 5.

3. В чл. 34, ал. 5 се изменя така:

„(5) Общинският съветник не може:

1. да бъде член на управителен, надзорен или контролен съвет, съвет на директорите, контролор, управител, прокурис, търговски пълномощник, синдик или ликвидатор на търговски дружества с общинско участие или директор на общинско предприятие;

2. да заема длъжност като общински съветник или подобна длъжност в друга държава – членка на Европейския съюз;

3. да е едноличен търговец, съдружник, акционер, член на управителен, надзорен или контролен съвет на търговско дружество, което има сключени договори с общината, в която е общински съветник, както и с търговски дружества с общинско участие или с общински предприятия.“

4. В чл. 41 думите „и секретарите на общини“ се заличават.

§ 12. В Закона за отнемане в полза на държавата на незаконно придобито имущество (обн., ДВ, бр. 38 от 2012 г.; Решение № 13 на Конституционния съд от 2012 г. – бр. 82 от 2012 г.; изм., бр. 102 и 103 от 2012 г., бр. 15 от 2013 г.; Решение № 2 на Конституционния съд от 2013 г. – бр. 50 от 2013 г.; изм., бр. 66 от 2013 г., бр. 98 от 2014 г., бр. 14 и 22 от 2015 г.) се правят следните изменения и допълнения:

1. В чл. 9, ал. 1, т. 7 думите „Закона за предотвратяване и установяване на конфликт на интереси“ се заменят със „Закона за предотвратяване на корупцията на лицата, заемащи висши публични длъжности“.

2. В чл. 22 се създава нова ал. 4 със следното съдържание:

„(4) Проверка започва и когато се констатира необяснимо богатство по реда на Закона за предотвратяване на корупцията сред лицата, заемащи висши публични длъжности.“

3. В чл. 25 се създава нова ал. 5 със следното съдържание:

„(5) Проверката в случаите по чл. 22, ал. 4 започва въз основа на уведомление от директора на Националното бюро за предотвратяване на корупцията до директора на съответната териториална дирекция. Уведомлението се придружава от доклада за извършената проверка по реда на Закона за предотвратяване на корупцията на лицата, заемащи висши публични длъжности, придружен от събраните в хода на проверката доказателства“.

4. В чл. 26 точката се заменя със запетая и се добавя изразът „освен в случаите, когато проверката е образувана по реда на чл. 22, ал. 4.“

Промени в закони, в които е цитиран Законът за публичност на имуществото на лицата, заемащи висши държавни и други длъжности и Законът за предотвратяване и установяване на конфликт на интереси.

§

§ 13. Министерският съвет приема наредбата по § 2, ал. 5 в 3-месечен срок от обнародването на закона.

§ 14. (1) Разпоредбите на глава III, IV, V и VII влизат в сила от 1 януари 2016 г.

(2) До влизане в сила на разпоредбите на глава III, IV, V и VII се прилагат съответните разпоредби от отменените Закон за публичност на имуществото на лицата, заемащи висши държавни и други длъжности и Закон за предотвратяване и установяване на конфликт на интереси.